

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 29 listopada 2002 r.

w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków.

Na podstawie art. 33 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) grupy działalności w oparciu o rodzaj działalności PKD ujęty w rejestrze REGON;
- 2) szczegółowe zasady ustalania kategorii ryzyka w zależności od wskaźników częstości, kategorii ryzyka oraz stopy procentowe składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zwane dalej „ubezpieczeniem wypadkowym”, dla grup działalności;
- 3) szczegółowe zasady ustalania kategorii ryzyka dla płatników składek na ubezpieczenie wypadkowe, w zależności od wskaźników częstości;
- 4) szczegółowe zasady ustalania wskaźnika korygującego;
- 5) wzór informacji przekazywanej przez płatnika składek o danych do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe, zwane dalej „składką”.

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej — zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 32, poz. 304).

§ 2. Stopę procentową składki ustaloną w zależności od kategorii ryzyka określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Grupy działalności, kategorie ryzyka i stopy procentowe składki dla grup działalności określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Kategorie ryzyka dla grup działalności ustala się w oparciu o cząstkowe kategorie ryzyka K_1 , K_2 , K_3 , K_4 dla grup działalności, przez obliczenie średniej arytmetycznej z tych cząstkowych kategorii ryzyka według następującego wzoru:

$$K_{DX} = \frac{K_1 + K_2 + K_3 + K_4}{4}$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

- 1) K_{DX} — kategoria ryzyka dla danej grupy działalności;
- 2) K_1 — kategoria ryzyka odpowiadająca wskaźnikowi poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem;
- 3) K_2 — kategoria ryzyka odpowiadająca wskaźnikowi poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich;
- 4) K_3 — kategoria ryzyka odpowiadająca wskaźnikowi zatrudnionych w warunkach zagroże-

nia, które występują w razie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy;

5) K_4 — kategoria ryzyka odpowiadająca wskaźnikowi chorób zawodowych.

2. Podstawę ustalania cząstkowych kategorii ryzyka, o których mowa w ust. 1, stanowią średnie arytmetyczne wskaźników częstości, o których mowa w art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zwanej dalej „ustawą”. Średnie arytmetyczne wskaźników częstości są obliczane z trzech lat kalendarzowych, o których mowa w art. 30 ust. 4 ustawy.

3. Wskaźniki częstości:

1) poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem oraz

2) poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich

— są obliczane w przeliczeniu na umowną liczbę 1 000 pracujących i ustalane odrębnie za pełny rok kalendarzowy dla grup działalności;

3) zatrudnionych w warunkach zagrożenia, które występują w razie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz

4) stwierdzonych chorób zawodowych

— są obliczane w przeliczeniu na umowną liczbę 1 000 zatrudnionych i ustalane odrębnie za pełny rok kalendarzowy dla grup działalności.

§ 5. 1. Kategorie ryzyka dla płatników składek ustala się w oparciu o cząstkowe kategorie ryzyka K_1 , K_2 i K_3 dla płatników składek, przez obliczenie średniej ważonej z tych cząstkowych kategorii ryzyka, według następującego wzoru:

$$K_{ZX} = \frac{K_1 + K_2 + 2K_3}{4}$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

1) K_{ZX} — kategoria ryzyka dla danego płatnika składek;

2) K_1 — kategoria ryzyka odpowiadająca wskaźnikowi poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem;

3) K_2 — kategoria ryzyka odpowiadająca wskaźnikowi poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich;

4) K_3 — kategoria ryzyka odpowiadająca wskaźnikowi zatrudnionych w warunkach zagrożenia, które występują w razie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń

czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

2. Podstawę ustalenia cząstkowych kategorii ryzyka, o których mowa w ust. 1, stanowią średnie arytmetyczne wskaźników częstości, o których mowa w art. 31 ust. 3 ustawy. Średnie arytmetyczne wskaźników częstości są obliczane z trzech kolejnych, ostatnich lat kalendarzowych.

3. Wskaźniki częstości:

1) poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem (W_1),

2) poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich (W_2),

3) zatrudnionych w warunkach zagrożenia, które występują w razie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (W_3)

— są obliczane w przeliczeniu na umowną liczbę 1 000 ubezpieczonych, w rozumieniu art. 28 ust. 3 ustawy, oraz ustalane odrębnie za pełny rok kalendarzowy dla płatników składek.

4. Wskaźniki częstości na 1 000 ubezpieczonych W_1 , W_2 i W_3 , o których mowa w ust. 3, oblicza się dla płatników składek odpowiednio według następujących wzorów:

$$1) W_1 = \frac{P_1}{U} \times 1000,$$

$$2) W_2 = \frac{P_2}{U} \times 1000,$$

$$3) W_3 = \frac{P_3}{U} \times 1000,$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

1) P_1 — liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem;

2) P_2 — liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich;

3) P_3 — liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia, które występują w razie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy;

4) U — liczba ubezpieczonych, o których mowa w ust. 3, zaokrąglona do pełnych jednostki zgodnie z zasadą matematyczną.

§ 6. 1. W przypadku braku możliwości ustalenia cząstkowej kategorii ryzyka lub wskaźnika częstości, średnie arytmetyczne i średnie ważone, o których mowa w § 4 i 5, oblicza się odpowiednio z pozostałych

częstkowych kategorii ryzyka lub wskaźników częstości.

2. Wartości stóp procentowych składki, kategorii ryzyka i wskaźników częstości zaokrągla się zgodnie z zasadą matematyczną, z dokładnością przyjętą odpowiednio w załącznikach nr 1—3 do rozporządzenia.

§ 7. Przedziały wartości wskaźników częstości, o których mowa w § 4 ust. 2 i § 5 ust. 2, stanowiące podstawę do ustalania częściowych kategorii ryzyka, o których mowa w § 3—5, określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 8. Stopy procentowe składek dla płatników, o których mowa w art. 28 ust. 2 ustawy, ustala się jako iloczyn stopy procentowej składki określonej dla grupy działalności, do której został zakwalifikowany płatnik, oraz indywidualnego wskaźnika korygującego, wynoszącego:

- 1) 0,8 — jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest niższa o co najmniej 3 kategorie od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;
- 2) 0,9 — jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest niższa o 2 kategorie od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;

3) 1,1 — jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest wyższa o 2 kategorie od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;

4) 1,2 — jeżeli kategoria ryzyka ustalona dla płatnika składek jest wyższa o co najmniej 3 kategorie od kategorii ryzyka ustalonej dla grupy działalności;

5) 1,0 — w pozostałych przypadkach.

§ 9. 1. Informację o danych do ustalenia składek, o której mowa w art. 31 ust. 6 ustawy, płatnik składek przekazuje do jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, przez niego wskazanej. Wzór informacji stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia.

2. Dla formularza informacji, o której mowa w ust. 1, ustala się kolor pantone Nr 224CV.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

Minister Pracy i Polityki Społecznej: *J. Hausner*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. (poz. 1692)

Załącznik nr 1**STOPA PROCENTOWA SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE WYPADKOWE
W ZALEŻNOŚCI OD KATEGORII RYZYKA**

Kategoria ryzyka	Stopy procentowe składki (%)
1	0,40
2	0,67
3	0,93
4	1,20
5	1,47
6	1,73
7	2,00
8	2,26
9	2,53
10	2,80
11	3,06
12	3,33
13	3,60
14	3,86
15	4,13
16	4,39
17	4,66
18	4,93
19	5,19
20	5,46
21	5,73
22	5,99
23	6,26
24	6,52
25	6,79
26	7,06
27	7,32
28	7,59
29	7,86
30	8,12

Załącznik nr 2

GRUPY DZIAŁALNOŚCI, KATEGORIE RYZYKA I STOPY PROCENTOWE SKŁADKI
NA UBEZPIECZENIE WYPADKOWE DLA GRUP DZIAŁALNOŚCI

Lp.	GRUPY DZIAŁALNOŚCI	Kod PKD*	Kategorie ryzyka	Stopy procentowe składki (%)
1	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	A	9	2,53
2	Rybołówstwo i rybactwo	B	9	2,53
3	Górnictwo i kopalnictwo surowców energetycznych	CA	15	4,13
4	Górnictwo i kopalnictwo surowców innych niż energetyczne	CB	13	3,60
5	Produkcja artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych	DA	8	2,26
6	Produkcja wyrobów włókienniczych i odzieży	DB	5	1,47
7	Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych	DC	6	1,73
8	Produkcja drewna i wyrobów z drewna	DD	13	3,60
9	Produkcja masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru, działalność publikacyjna i poligraficzna	DE	6	1,73
10	Wytwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej i paliw jądrowych	DF	7	2,00
11	Produkcja wyrobów chemicznych	DG	7	2,00
12	Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	DH	8	2,26
13	Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych	DI	10	2,80
14	Produkcja metali i wyrobów z metali	DJ	10	2,80
15	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	DK	9	2,53
16	Produkcja urządzeń elektrycznych i optycznych	DL	6	1,73
17	Produkcja sprzętu transportowego	DM	10	2,80
18	Produkcja, gdzie indziej niesklasyfikowana	DN	9	2,53
19	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	E	6	1,73
20	Budownictwo	F	9	2,53
21	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	G	4	1,20
22	Hotele i restauracje	H	3	1,03
23	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	I	6	1,73
24	Pośrednictwo finansowe	J	3	1,03

25	Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	K	5	1,47
26	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne, organizacje i zespoły eksterytorialne	L, Q	4	1,20
27	Edukacja	M	7	2,00
28	Ochrona zdrowia i opieka społeczna	N	6	1,73
29	Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	O	6	1,73

* Kod PKD – określony w przepisach w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Załącznik nr 3

PRZEDZIAŁY WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW CZĘSTOŚCI STANOWIĄCE PODSTAWĘ DO USTALANIA
CZĄSTKOWYCH KATEGORII RYZYKA WEDŁUG WSKAŹNIKÓW CZĘSTOŚCI WYPADKÓW PRZY PRACY,
CHOROÓB ZAWODOWYCH ORAZ OSÓB ZATRUDNIONYCH W WARUNKACH ZAGROŻENIA

Kategoria ryzyka	Wskaźniki częstości (średnia z trzech lat kalendarzowych) na 1000 osób			
	poszkodowanych w wypadkach przy pracy		zatrudnionych w warunkach zagrożenia	poszkodowanych wskutek chorób zawodowych
	ogółem	w tym: śmiertelnych i ciężkich		
30	42,6 – i więcej	1,046 – i więcej	966 – i więcej	8,12 – i więcej
29	41,0 – 42,5	1,006 – 1,045	931 – 965	7,82 – 8,11
28	39,4 – 40,9	0,966 – 1,005	896 – 930	7,52 – 7,81
27	37,8 – 39,3	0,926 – 0,965	861 – 895	7,22 – 7,51
26	36,2 – 37,7	0,886 – 0,925	826 – 860	6,92 – 7,21
25	34,6 – 36,1	0,846 – 0,885	791 – 825	6,62 – 6,91
24	33,0 – 34,5	0,806 – 0,845	756 – 790	6,32 – 6,61
23	31,4 – 32,9	0,766 – 0,805	721 – 755	6,02 – 6,31
22	29,8 – 31,3	0,726 – 0,765	686 – 720	5,72 – 6,01
21	28,2 – 29,7	0,686 – 0,725	651 – 685	5,42 – 5,71
20	26,6 – 28,1	0,646 – 0,685	616 – 650	5,12 – 5,41
19	25,0 – 26,5	0,606 – 0,645	581 – 615	4,82 – 5,11
18	23,4 – 24,9	0,566 – 0,605	546 – 580	4,52 – 4,81
17	21,8 – 23,3	0,526 – 0,565	511 – 545	4,22 – 4,51
16	20,2 – 21,7	0,486 – 0,525	476 – 510	3,92 – 4,21
15	18,6 – 20,1	0,446 – 0,485	441 – 475	3,62 – 3,91
14	17,0 – 18,5	0,406 – 0,445	406 – 440	3,32 – 3,61
13	15,4 – 16,9	0,366 – 0,405	371 – 405	3,02 – 3,31
12	13,8 – 15,3	0,326 – 0,365	336 – 370	2,72 – 3,01
11	12,2 – 13,7	0,286 – 0,325	301 – 335	2,42 – 2,71
10	10,6 – 12,1	0,246 – 0,285	266 – 300	2,12 – 2,41
9	9,0 – 10,5	0,206 – 0,245	231 – 265	1,82 – 2,11
8	7,4 – 8,9	0,166 – 0,205	196 – 230	1,52 – 1,81
7	5,8 – 7,3	0,126 – 0,165	161 – 195	1,22 – 1,51
6	4,2 – 5,7	0,086 – 0,125	126 – 160	0,92 – 1,21
5	2,6 – 4,1	0,046 – 0,085	91 – 125	0,62 – 0,91
4	1,4 – 2,5	0,024 – 0,045	46 – 90	0,32 – 0,61
3	0,8 – 1,3	0,013 – 0,023	24 – 45	0,17 – 0,31
2	0,1 – 0,7	0,001 – 0,012	1 – 23	0,01 – 0,16
1	0,0 – 0,0	0,000 – 0,000	0 – 0	0,00 – 0,00

WZÓR

PLATNIK WYPEŁNIA TYLKO POLA JASNE W WYZNACZONYCH KRATKACH KOMPUTEROWO, NA MASZYNE LUB RĘCZNIE
DUŻYMI DRUKOWANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBIESZYM KOLOREM. PRZED WYPEŁNIENIEM ZAPOZNAĆ SIĘ Z OBJASNIENIAMI

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	ZUS IWA	strona 1	INFORMACJA O DANYCH DO USTALENIA SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE WYPADKOWE
-----------------------------------	----------------	-----------------	--

I. DANE ORGANIZACYJNE

01. Identyfikator informacji (numer / rrrr)	02. Kod terytorialny jednostki terytorialnej
03. Data nadania (dd / mm / rrrr)	04. Nalepka "R"
05. Data wpływu (dd / mm / rrrr)	
06. Znak i numer decyzji pokontrolnej	

II. DANE IDENTYFIKACYJNE
PLATNIKA SKŁADEK

01. NIP (wpisać bez kresek)	02. REGON
03. PESEL	INNY NUMER
05. Seria i numer dokumentu	04. Rodzaj dokumentu: jeśli dowód osobisty, wpisać 1 , jeśli paszport, wpisać 2
06. Nazwa skrócona	
07. Nazwisko	
08. Imię pierwsze	09. Data urodzenia (dd / mm / rrrr)

III. DANE O LICZBIE UBEZPIECZONYCH ZGŁOSZONYCH DO UBEZPIECZENIA WYPADKOWEGO

01. Liczba ubezpieczonych

IV. ZESTAWIENIE DANYCH DO USTALENIA KATEGORII RYZYKA DLA PLATNIKA SKŁADKI

01. Rodzaj działalności według PKD ⁴⁾	02. Liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem ⁵⁾
03. Liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich ⁶⁾	04. Liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia ⁷⁾

V. ADRES DO KORESPONDENCJI PLATNIKA SKŁADEK

01. Kod pocztowy	02. Miejscowość
03. Ulica	
04. Numer domu	05. Numer lokalu
06. Numer telefonu do teletransmisji	
07. Skrytka pocztowa	08. Numer telefonu
09. Numer faksu	
10. Adres poczty elektronicznej	

VI. OŚWIADCZENIE PLATNIKA SKŁADEK

01. Data wypełnienia (dd / mm / rrrr)

Będąc świadomy, że podanie nieprawdziwych danych podlega odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 219 Kodeksu karnego (Dz.U. z 1997r. Nr 88 poz. 553, z późn. zm.), oświadczam, że dane zawarte w tym dokumencie są zgodne ze stanem faktycznym, co potwierdzam podpisem.

02. Podpis płatnika lub osoby upoważnionej	03. Pieczęć płatnika
--	----------------------

PLATNIK WYPELNIŁ TYLKO POLA JASNE W WYZNACZONYCH KRATKACH KOMPUTEROWO, NA MASZYNE LUB RĘCZNIE
DUŻYMI DRUKOWANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBIESKIM KOLOREM. PRZED WYPELNIENIEM ZAPOZNAĆ SIĘ Z OBJASNIENIAMI

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	ZUS IWA	strona 2	INFORMACJA O DANYCH DO USTALENIA SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE WYPADKOWE
-----------------------------------	---------	----------	--

VII. ADNOTACJE ZUS

1) Należy podawać numer 01 dla informacji pierwszorazowej lub z przedziału 02-39, w przypadku składania korekty informacji za rok, za który jest składana informacja (lub korekta informacji). Np., dla informacji pierwszorazowej składanej za rok 2003 należy podać identyfikator:

0 1 2 0 0 3

2) Według siedziby płatnika składek.

3) Liczbę ubezpieczonych należy obliczać zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, zaokrąglając do pełnych jednostek.

4) Należy podawać pięciodziankowy kod rodzaju przeważającej działalności, wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), ujęty w rejestrze REGON w dniu 31 grudnia roku, za który jest składana informacja.

5) Należy podawać liczbę wszystkich poszkodowanych w wypadkach przy pracy, które miały miejsce w ciągu roku, za który jest składana informacja.

6) Należy podawać liczbę wszystkich poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich, które miały miejsce w ciągu roku, za który jest składana informacja.

7) Należy podawać liczbę wszystkich zatrudnionych w warunkach, w których występują przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i narażeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, według stanu na dzień 31 grudnia roku, za który jest składana informacja (przy czym każdego zatrudnionego w takich warunkach należy liczyć tylko jeden raz).